

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, УПРАВУ
И НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

**И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О СТАЛНИМ СУДСКИМ ТУМАЧИМА
ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА
НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ**

јануар 2014. године

УВОД

Законом о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник Републике Србије”, број 99/2009 и 67/2012 – одлука УС) у члану 79. прописано је да Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) преко својих органа, а у складу с прописима о сталним судским тумачима, поставља и разрешава сталне судске тумаче за подручје судова на територији АП Војводине и води регистар сталних судских тумача за ту територију.

Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, у оквиру делокруга утврђеног чланом 50. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АП Војводине” број 40/2012 – пречишћен текст), обавља поменуте послове као поверене и на основу закључака Извршног већа АП Војводине, донетих уз прву у низу информацију,¹ једном годишње о тим пословима информисе Владу АП Војводине односно ресорно Министарство правде и државне управе Републике Србије.

Постављење, разрешење и вођење регистра сталних судских тумача врши се у складу с Правилником о сталним судским тумачима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 35/2010), у даљем тексту: Правилник.

Ова информација обухвата податке у вези са два огласа за постављање сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АПВ. Први оглас је објављен дана 21.11.2012. године и реализован у фебруару 2013. године, а други оглас је објављен дана 24.04.2013. године и реализован у мају 2013. године. Информација обухвата преглед послова у погледу постављења и разрешења сталних судских тумача за подручје судова на територији АП Војводине, податке о расписаним огласима, броју постављених судских преводилаца за одговарајуће језике и судских тумача знакова слепих, глувих или немих лица и податке који се односе на евиденцију – регистар сталних судских тумача. Информација не садржи упоредну анализу с подацима из претходних периода, због разлика у периодима и начину приказивања података.

Наведени акти, опште информације и релевантни обрасци доступни су на веб-страници секретаријата www.puma.vojvodina.gov.rs, где је обезбеђен и приступ електронској евиденцији о сталним судским тумачима с територије АП Војводине.

¹ Информација о сталним судским тумачима за подручје судова на територији АП Војводине, број:74-00003/2005 обухватила је податке за период од 20.2.2002. до 31.12.2004. године.

ПОСТАВЉЕЊЕ И РАЗРЕШЕЊЕ СТАЛНИХ СУДСКИХ ТУМАЧА ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ

Опште информације

Поступак за постављење и разрешење сталних судских преводилаца и тумача спроводи се у Покрајинском секретаријату за образовање, управу и националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат), у складу с Правилником.

Председници виших судова у складу са чланом 2. став 1. Правилника имају обавезу да, уколико се јави потреба за преводиоцима за одређене стране језике или за тумачима за језик знакова слепих, глувих или немих лица, о томе доставе информацију министарству надлежном за послове правосуђа (у даљем тексту: Министарство), односно Покрајинском секретаријату, када је реч о вишим судовима с територије АП Војводине.²

Министар надлежан за правосуђе (у даљем тексту: министар), односно покрајински секретар за образовање, управу и националне заједнице (у даљем тексту: покрајински секретар), на предлог једног председника вишег суда или више њих, ако се уочи недовољан број преводилаца за одређене стране језике и недовољан број тумача знакова слепих, глувих или немих лица, најмање једном годишње објављује оглас за постављење преводилаца у „Службеном гласнику Републике Србије” односно у „Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине” и у једном од штампаних медија у Републици Србији.

На овај начин, иницијатива за покретање поступка остаје на председницима виших судова, који су према Правилнику задужени и за надзор над њиховим радом, док процедуру покреће и спроводи Министарство односно Покрајински секретаријат.

Ради економичности поступка, иницијативе за покретање поступка поднете крајем календарске године се обједињују у један оглас, а Покрајински секретаријат сваке године о планираном објављивању огласа обавештава и оне председнике виших судова који нису исказали своје потребе, да их доставе ако је потребно. То је разлог што се оглас најчешће објављује у последњем тромесечју године.

У складу с Правилником, кандидат за преводиоца може бити лице које има високо образовање и испуњава законом утврђене услове за запослење као државни службеник, као и следеће посебне услове:

1. да има одговарајуће високо образовање за одређени страни језик или да поседује потпуно знање језика с ког преводи и на који преводи усмени говор или писани текст;
2. да познаје правну терминологију која се користи у језику с ког се преводи или на који се преводи;
3. да има најмање пет година искуства на преводилачким пословима.

Увођење високог образовања, као обавезног услова без прописаног изузетка од овог правила, показало се као непрактично решење у неколико категорија кандидата, као што су лица која су савладала знање одређеног језика као језика средине у којој су стекли средње образовање, односно у случају потенцијалних кандидата ромске националне заједнице, код којих је врло мали проценат високо образованих, а сличну ситуацију имамо и када су у питању лица која се пријављују за тумаче знакова слепих, глувих или немих лица. Посебно указујемо на то да проверу знања језика и правне терминологије у сваком случају цени за то посебно образована комисија, састављена од

² Зрењанин, Нови Сад, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица и Суботица.

стручњака, професора Филозофског факултета или Филолошког факултета односно сталних судских преводилаца за одговарајући језик. На основу наведеног, мишљења смо да су неопходне допуне Правилника у погледу прописивања изузетка у поменутиим и сличним случајевима у пракси.

Надлежност Покрајинског секретаријата приликом постављења сталних судских тумача везана је за територију АП Војводине стога се као додатни услов за кандидате у овом поступку тражи и пребивалиште на територији АП Војводине, по могућности на територији вишег суда који је исказао потребу за преводиоцем за одређен страни језик, ради економичнијег и ефикаснијег обављања дужности и вршења надзора од стране председника тог суда.

Непрописивање експлицитне обавезе да кандидати за сталне судске тумаче морају имати пребивалиште на територији Вишег суда који је огласио потребу поводом које конкуришу показало се као непрактично решење. Када се за сталног судског тумача постави лице чије пребивалиште није на територији суда који је исказао потребу долази до финансијских проблема у смислу обавезе суда да надокнађује трошкове путовања сталних судских тумача, немогућности председника суда да врши надзор над радом тумача чије пребивалиште није на подручју тог суда и недоступности самог судског тумача због удаљености у тренутку када суд има потребу за судским тумачем за одређени језик. На основу наведеног, мишљења смо да је и у овом делу Правилник потребно изменити, те одредити да се пребивалиште кандидата за сталног судског преводиоца везује за место Вишег суда који је исказао потребу за преводиоцем за одређени језик.

Уз пријаву на оглас, кандидат за преводиоца треба да достави оригинал или оверену фотокопију доказа о испуњавању општих и посебних услова наведених у тексту огласа. За подношење пријаве на оглас сви кандидати уплаћују републичку административну таксу.

Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази неће бити узете у разматрање, те ће се уз документацију вратити подносиоцима.

Комисија коју образује министар односно покрајински секретар проверава да ли кандидат за преводиоца, који нема одговарајуће високо образовање за одређени страни језик, поседује потпуно знање језика с ког се преводи и на који преводи усмени говор или писани текст и с тим циљем спроводи проверу знања језика. Ради доказивања услова у погледу познавања правне терминологије која се користи у језику с ког се преводи или на који се преводи, комисија такође проверава потребно знање кандидата.

Кандидати се благовремено обавештавају о заказаној провери и сnose накнаду трошкова те провере. Након спроведеног поступка, узимајући у обзир извештај комисије и ранг-листу кандидата, покрајински секретар доноси решење о постављењу преводиоца. Кандидати који из неког разлога нису постављени (ако не приступе провери знања иако су благовремено обавештени, ако не положе проверу или на ранг-листи буду испод траженог броја) добијају решење о одбијању захтева, против ког се, као и против решења о постављењу, може изјавити жалба министру правде и државне управе Републике Србије, путем Покрајинског секретаријата, у року од 15 дана од дана достављања.

Уз ово решење, кандидати који нису постављени посебно се обавештавају о могућностима да изврше увид у своје радове, те да преузму оригинале и/или оверене фотокопије огласне документације или уверења о положеној провери.

Приликом достављања решења о постављењу, преводиоцима се доставља и обавештење о њиховим обавезама (израда печата, достављање отиска печата уз својеручни потпис вишим судовима, припрема дневника извршених превода и овера), које претходе полагању заклетве.

Решења о постављењу преводилаца за подручје виших судова на територији АП Војводине објављују се у „Службеном листу АП Војводине“ и садрже лично име преводиоца и језик за који је постављен.

Постављени преводилац полаже заклетву пред председником вишег суда на чијем подручју има пребивалиште, након чега Покрајинском секретаријату доставља примерак заклетве и податке за евиденцију о преводиоцима.

У члану 16. став 1. Правилника, прописано је да се његове одредбе, примењују и на тумаче знакова слепих, глувих или немих лица које суд одређује за поједини случај када се с тим лицима на други начин не може споразумети.

Правилником је прописана обавеза Министарства односно Покрајинског секретаријата да води електронску евиденцију о преводиоцима,³ као и обавеза преводилаца да о промени података обавести Министарство односно Покрајински секретаријат, уз рок од осам дана, који тече од дана настанка промене. За упис односно промену података у евиденцији уплаћује се покрајинска административна такса.

Имајући у виду сложеност процедуре, треба нагласити да поступак, од расписивања огласа за постављење сталних судских тумача за подручје свих виших судова на територији АП Војводине до његове реализације тј. полагања заклетве постављених сталних судских тумача, у просеку траје шест месеци.

Министар, односно покрајински секретар, разрешава преводиоца решењем против ког се може покренути управни спор, а које се објављује у републичком односно покрајинском службеном гласилу и доставља председнику вишег суда на чијој територији преводилац има пребивалиште. Преводилац који је разрешен брише се из евиденције и дужан је да председнику вишег суда преда Дневник извршених превода и овера, печат и преостале предмете за превођење, у року од осам дана од пријема решења о разрешењу. До разрешења долази уколико преводилац то сам затражи; ако се утврди да нису постојали, односно да су престали услови за постављење; ако буде осуђен за кривично дело које га чини недостојним или неподобним за вршење послова преводиоца; ако му на основу судске одлуке буде одузета или ограничена пословна способност; ако се на начин прописан законом утврди да је изгубио радну способност и ако неуредно или нестручно врши послове преводиоца.

Подаци за период од 21.11.2012. до 31.12.2013. године

У наведеном периоду ниједан стални судски тумач није разрешен дужности, а дана 21.11.2012. године покрајински секретар је расписао Оглас за постављење сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине.⁴ Дана 25.04.2013. године, објављен је први оглас у 2013. години за постављење сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине,⁵ који је реализован у мају 2013. године, а дана 13.11.2013. године објављен је други овогодишњи оглас за постављење сталних судских тумача за подручје виших судова на територији АП Војводине,⁶ чија реализација се очекује почетком 2014. године и који није предмет ове информације. Као и претходних година, оба огласа су објављена у „Службеном листу АП Војводине“, листу „Дневник“ и на веб-страници Покрајинског секретаријата - www.puma.vojvodina.gov.rs.

1. На основу поменутих огласа, након спроведене процедуре по огласу објављеном дана 21.12.2012. године, покрајински секретар донео је укупно

³ Електронска евиденција садржи исту врсту података као и раније: редни број; презиме, име једног родитеља и име преводиоца; занимање, адресу и број телефона; број и датум решења о постављењу; језик за који је постављен; датум и место полагања заклетве; број и датум решења о разрешењу преводиоца и рубрику за напомену.

⁴ „Службени лист АП Војводине“ број 32/2012

⁵ „Службени лист АП Војводине“ број 15/2013

⁶ „Службени лист АП Војводине“ број 44/2013

тридесетседам (37) решења о постављењу за тринаест језика и за тумаче знакова слепих, глувих или немих лица, од чега је највише сталних судских преводилаца постављено за мађарски језик.

Преглед постављених сталних судских преводилаца према језицима:

1. енглески језик	4
2. мађарски језик	7
3. чешки језик	2
4. румунски језик	2
4. италијански језик	5
6. руски језик	3
7. француски језик	3
8. немачки језик	3
9. кинески језик	2
10. арапски језик	1
11. шведски језик	1
12. холандски језик	1
13. гестовни говор	3
Укупно	37

Према подручју виших судова на територији АП Војводине, највише сталних судских тумача – сталних судских преводилаца, постављено је за територију три виша суда у Новом Саду (9), Сомбору (7) и у Панчеву (7).

Преглед постављених сталних судских преводилаца према судовима:

1. Виши суд Сомбор	7
- мађарски језик	1
- енглески језик	2
- кинески језик	1
- немачки језик	2
- руски језик	1
2. Виши суд Нови Сад	9
- мађарски језик	1
- енглески језик	1
- кинески језик	1
- немачки језик	1
- руски језик	1
- француски језик	1
- италијански језик	1
- румунски језик	1
- гестовни говор	1
3. Виши суд Панчево	7
- мађарски језик	1
- чешки језик	1
- енглески језик	1
- италијански језик	2
- француски језик	1
- руски језик	1

4. Виши суд Суботица	6
- мађарски језик	2
- чешки језик	1
- румунски језик	1
- француски језик	1
- гестовни говор	1
5. Виши суд Ср. Митровица	4
- мађарски језик	1
- италијански језик	1
- холандски језик	1
- гестовни говор	1
5. Виши суд Зрењанин	4
- мађарски језик	1
- шведски језик	1
- арапски језик	1
- италијански језик	1
Укупно:	37

2. Након спроведене процедуре по огласу објављеном дана 24.04.2013. године, покрајински секретар донео је укупно тринаест (13) решења о постављењу за девет језика од чега је највише сталних судских преводаца постављено за ромски језик.

Преглед постављених сталних судских преводаца према језицима:

1. енглески језик	1
2. француски језик	1
3. румунски језик	2
4. македонски језик	1
5. италијански језик	1
6. руски језик	1
7. ромски језик	3
8. грчки језик	2
9. хрватски језик	1
Укупно	13

Према подручју виших судова на територији АП Војводине, највише сталних судских тумача – сталних судских преводаца, постављено је за територију два виша суда у Сомбору (3) и у Сремској Митровици (3).

Преглед постављених сталних судских преводаца према судовима:

1. Виши суд Сомбор	3
- хрватски језик	1
- француски језик	1
- румунски језик	1
2. Виши суд Нови Сад	2
- македонски језик	1
- ромски језик	1

3. Виши суд Панчево	2
- ромски језик	2
4. Виши суд Суботица	1
- италијански језик	1
5. Виши суд Ср. Митровица	3
- руски језик	1
- грчки језик	1
- румунски језик	1
5. Виши суд Зрењанин	2
- енглески језик	1
- грчки језик	1
Укупно:	13

Након полагања заклетве пред председником одговарајућег вишег суда, примерак заклетве и релевантне податке постављени стални судски преводиоци достављали су Покрајинском секретаријату, након чега су њихови подаци унети у евиденцију.

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ СТАЛНИХ СУДСКИХ ТУМАЧА ЗА ПОДРУЧЈЕ ВИШИХ СУДОВА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ

Покрајински секретаријат у јуну 2002. године, на основу листа сталних судских тумача судова с територије АП Војводине, започео је рад на установљавању ажурног регистра сталних судских тумача, контактирајући директно са сталним судским тумачима.

На веб-страници Покрајинског секретаријата, у току 2005. године, објављен је списак сталних судских тумача за подручје свих судова на територији АП Војводине.

Регистар садржи све прописане податке о сталним судским тумачима, како би на одговарајући начин били приступачни широј јавности.

Обавеза сваког сталног судског тумача јесте да благовремено, у року од осам дана од дана настанка промене, обавести Покрајински секретаријат о евентуалној промени података из евиденције, која се одмах уноси у регистар.

Виши судови с територије АП Војводине поседују листу сталних судских тумача за своје подручје, а Покрајински секретаријат их благовремено обавештава о насталим променама у вези са евидентираним подацима о тумачима.

Виши судови с територије АП Војводине, након ступања на снагу новог правилника о сталним судским тумачима, били су у обавези да контактирају са сталним судским преводиоцима и сталним судским тумачима, ради израде нових печата, достављања отисака истих уз својеручни потпис, те да о ажурираним листама обавесте Покрајински секретаријат.

Евиденција је ажурирана по пријему достављених података, с тим да су се и током 2011. и 2012. године бројни преводиоци и тумачи јављали и лично, указујући на промене података у регистру, најчешће презимена или пребивалишта, тражећи уверење на основу евиденције ради израде нових печата.

КОНСТАТАЦИЈЕ

Из свега наведеног произлази да је Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице приликом спровођења поступка избора и постављања судских тумача по огласима који су објављени дана 21.11.2012. и 25.04.2013. године у потпуности поступио у складу са Правилником о сталним судским тумачима.